

TRES DIES QUE NO FOREN

ÀNGEL PASTOR, JORDI POTRONY,
JOSEP GALIMANY I VICENÇ ALTIMIRA

La memòria és un mecanisme incompreensible. Hi ha fets que no els pots oblidar encara que vulguis; d'altres, en canvi, no hi ha manera de poder-los recordar.

Molt de tant en tant, hi ha qui t'ho pregunta: ¿Com van ser aquells tres dies que vau estar empressonats? La resposta és sempre la mateixa: No ho recordo massa bé.

Dir que l'experiència va ser interessant seria cinisme. Aquells tres dies nosaltres no els van viure. La vida és ser lliure, la resta és intentar sobreviure.

Han passat deu anys i furgant en la memòria només han pogut refer algunes imatges del que passava allí.

Compartíem la sala amb dotzena i mitja d'individus. Passàvem l'estona asseguts per terra fumant «porros», parlant de música «rock» i de l'«exterior», llegint còmics i somniant. Hi havia una única taula on jugàvem al «parxís», al «joc de l'oca» i on menjàvem les suculències del «papeo» que ens portaven des de la Residència Albada. El compartir temps i conversa amb simpàtics lladregots de coxtes, ràdio-cassetes i moneders de senyora (ja que tots estaven sense feina i l'esperit català de l'amor al treball es havia dut cap aquests gens fàcils camins); amb «camells» amb esperit d'assistents socials que conforten als necessitats; també hi havia aquell parell d'honrats comerciants que per poder pagar el camió havien anat als horts de València a «recollir» taronges per vendre-les després; i el desequilibrat mental violador d'una iaia; nosaltres, els «polítics», privilegiats sense privilegis; i d'altres amb adients historials dignes de qualsevol crònica de successos. La finestra tapiada per una vella persiana que deixava entrar la llum i l'aire xafogós de finals d'estiu per un forat allargassat, el qual ens permetia veure a través de les reixes l'exterior: la plaça del Gas, on cada dia, des de mig matí fins al vespre n'hi havia dels nostres a qui saludàvem treient els dits per l'estreta reixa, ja que crèiem que ens veien, i on també cada matí, a primera hora, aparcava el furgó que havia de traslladar a La Modelo a aquells que els tocava.

Aquesta hora del matí, allí dins, l'aire podia tallar-se amb ganivet. Cada nom que cridaven era una patada a l'estómac pel citat i una alenada d'assossec pels altres. Dir-ne tortura a això potser seria exagerar. Els que quedàvem sabíem que al migdia arribarien nous inquilins amb qui compartir aquella existència.

Així cada dia dels tres que no foren.

Per la tarda ens permetien alguna visita restringida només als familiars. Com sempre nosaltres érem els més afortunats.

Tots ens aplegàvem a la porta, quan ho aconseguïem ens aferràvem als barrots perquè no ens empenyessin enrera des d'on només podíem veure l'altra banda per damunt dels caps dels qui estaven davant nostre.

A l'altra cantó de la porta passava el mateix: cuites i dessorí. Tothom parlava a l'hora.

* * *

«Esteu bé? Recuerdos de la Chelo. I vosaltres esteu bé? Que el abogado dice que sólo serán tres meses. Records de tots. Hay un poco de aquello en el paquete. Què fa l'avi? Que aún no he hablado con mi abogado. Tot el poble està amb vosaltres. Mierda. Us hem portat un cartró de tabac. ¿Pero qué dices? Necesiteu alguna cosa? Tu madre no quiere saber nada de ti. No us preocupeu. Paco, llama a mi Lola. Pare. Se está haciendo lo que se puede. S'està fent tot el que es pot.» Un amargant nus a la gola no em deixa dir res i aquells ulls curullts de plor a l'altra banda de les reixes, tampoc. Si jo no he fet res dolent, per què sóc aquí? Quin «fill de puta» m'ha empresonat? Més valia deixar-ho córrer ja que em tocava rentar els plats de sopar.

* * *

Després s'havia d'anar a dormir. Tota la nit amb la llum encesa. Cinc «tios» en aquell petit dormitori amb tassa de «water» incorporada. No pensar, només dormir. A fora hi havia qui es preocupava per nosaltres. El coixí brut de babes i plors, de ves a saber quants desgraciats, i una manta poiosa ens permetia fer el fosc en aquell cau.

Així cada nit de les tres que no foren.

El divendres pel matí ens digueren que ens dutxéssim, sortiríem al migdia. Aquell dia no vingué el furgó de La Modelo.

Al creuar la porta de reixes ens vàrem descuidar d'agafar els records d'aquells tres dies. No ens calien per a res.

* * *

Després, durant tres anys, cada quinze dies hauríem d'anar a firmar al jutgat, no fos que oblidéssim del tot el que havia passat.